

PERIODICALS

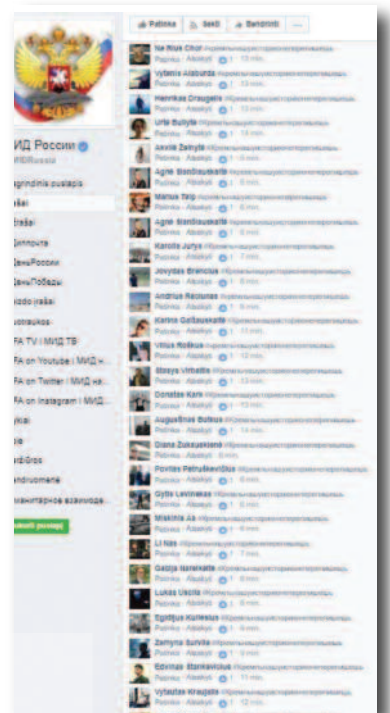
NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 07-17-2017

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 212 dienų

Per pusantros dienos Rusijos URM reitingas buvo numuštas nuo 4,8 iki 1,0.

Lietuvių atsakas į melą Rusijos URM „Facebook“

Per dvi dienas net 17 000 žmonių Rusijos URM nusiuntė grotažymę #Кремльнашусторию неперепишешь.

ŠIAME NUMERYJE:

Lituanistai iš viso pasaulio rinkosi Lietuvoje – 4 psl.

„Amerikos balsas“ žadino viltį – 8 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Kremliu, mūsų istorijos neperrašysi”, – tokia frazę Rusijos Užsienio reikalų ministerijos „Facebook“ tinklalapyje, parašytą lietuvių, latvių, estų, rusų, anglų kalbomis paliko tūkstančiai po visą pasaulį išsibarsčiusių lietuvių, latvių ir estų, rusų bei kitų istorijos iškraipymams bei klastotėms neabejingų socialinių tinklų vartotojų.

Jie ne tik siuntė šią frazę, bet ir sutartinai rei-

tingavo Rusijos URM tinklalapį, skirdami jam žemiausią balą. Tai smarkiai numušė iki šiol buvusius reitingus. Akcijos sumanytojas – Lietuvos žurnalistas Andrius Tapinas.

„Jeigu jau Rusijos URM savo oficialiame puslapyje gali pilti purvą ant mūsų, tai ir mes galime atsakyti.

– 3 psl.

Prezidentė D. Grybauskaitė susitiko su „Misija Sibiras“ dalyviais.

Roberto Dačkaus nuotr.

Politinių kalinių ir tremtinių drąsa, jų meilė Lietuvai gyva ir šių laikų jaunimo širdyse. Tai geriausias įrodymas, kad skaudi šalies istorija niekada nenugrims į užmarštį, sakė Prezidentė Dalia Grybauskaitė, Prezidentūroje liepos 14 dieną susitikusi su į ekspediciją Irkutske iškeliaujančiais „Misijos Sibiras 2017“ dalyviais.

Šių metų misijos tikslas – sutvarkyti Tuluno ir Nižneudinsko rajonuose esančias kapines ir pabendrauti su Sibire likusiais tremtiniais iš Lietuvos.

Valstybės vadovė pabrėžė, kad ekspedicijos dalyvių misija svarbi ne tik Sibiro platybėse, ji tęsiasi ir grįžus iš kelionės.

– 11 psl.

Geriau kartu su draugu klysti negu būti prieš jį teisiam – Romain Rolland

„Briedžio“ leidykla Lietuvoje pradeda leisti naują knygų seriją „I pasaulinis karas“ ir pristato netrukus pasirodysiančią šios serijos knygą „Kaizerio kareivis Lietuvoje: Ivero Henningseno laišakai ir piešiniai“. Kareivis – danas, mat po 1864 m. ginkluoto vokiečių-danų konflikto Haderslevas – gimtasis I. Henningseno miestas – pateko į Prūsijos sudėtį, todėl Didžiajame 1914–1918 m. kare Vokietijos kaiserio kariuomenės gretose buvo priversti kovoti keliasdešimt tūkstančių danų. Savanoris kareivis I. Henningsenas – brandaus amžiaus, todėl priskirtas sanitarinei atsargos kuopai, kuri sekė paskui mūšiuose besikaunančią kariuomenę ir rūpinosi sužeistaisiais. Kareivis rašo laiškus šeimai į Daniją ir prideda savo įspūdžius piešiniais. Po daugelio metų kareivio vaikaitis surinko tuos laiškus ir išleido knygą daniškai, kuri dabar išversta į lietuvių kalbą. 2006 m. vaikaitis buvo atvykęs į Lietuvą ir lankė senelio laiškuose aprašytas vietas. Lietuviams knyga gali būti įdomi dar ir dėl to, kad joje viskuo besidomintis kareivis, nors tik buvęs paprastas dažytojas, rašo apie tuo metu Rusijos imperijai priklausančios Lietuvos miestus ir kaimus ir mini tokias vietas kaip Marijampolė, Vilkaviškis, Raseiniai, Zarasai, dvarvietės, valstiečių kaimelius ir Dubysos pakrantes... Įdomu būtų pasekti lietuviškus vaizdus ir lietuvių, kuriuos laišků autorius piešia kaip nelabai civilizuotus, gyvenimo būdą prieš šimtą metų, bet šių eilučių autorę labiau sudomino kareivio pastabos apie priešus – rusų kareivius, karininkus ir kariavimo būdą.

Kalbėdami apie Antrąjį pasaulinį karą, istorikai paprastai sako, kad komunistinė Rusija netaupė savo kareivių (nevertino žmogaus), juos laikė patrankų mėsa, todėl kare rusų pusėje žuvo kelis kartus daugiau žmonių negu vokiečių. Šių eilučių autoriui vienas lietuvis pulkininkas, buvęs komjaunuolis, tarnavęs vadinamojoje Lietuviškoje 16-ojoje rusų divizijoje, kuri buvo suformuota norint parodyti, kad lietuviai palaiko sovietų valdžią, apie vieną garsiausių šios divizijos mūšių prie Kursko pasakojo, kad juos – 7 tūkstančius Lietuvos gyventojų (tarp jų – beveik 4 tūkst. lietuvių) – į ugnį siuntė beginklius prieš tankus – nešinus tik kastuvais, geriausiu atveju – senu šautuvu su dviem šoviniais arba iš viso be jų. Žodžiu, raudonieji vadai norėjo išgąsdinti priešus didele kareivių mase. Pulkininkas davė suprasti, kad taip rusai elgėsi dėl to, kad tai buvo nacionalinis dalinys, o Stalinas norėjo sunaikinti kuo daugiau užgrobtų kraštų žmonių, bet iš tiesų jis taip elgėsi ir su savais žmonėmis.

Palyginimui

Ir nuostabiausia, kad panašų įspūdį apie rusų kareivius kaip patrankų mėsą daro ir Pirmojo pasaulinio karo kareivio I. Henningseno laišakai. Štai keletas citatų: „Vakar po pietų buvome fronte surinkti sužeistųjų. Praradome palyginti nemažai, o štai rusais nuklotas visas mūšio laukas. Jie juk puolė, todėl daugiau ir prarado. Mes šį puolimą stebėjome nuo sviedinių saugioje priedangoje. Tokią neapgalvotą ir beprasmišką ataką tik ruso smegenys gebėtų išgimdyti. Mūsiškiai ramiausiai leido jiems artėti lyguma tol, kol, likus 200 metrų, tvirti mūsiškių kulkosvaidžiai ir landšturmeriai iš savo pozicijų paleido tokį kulkų lietų, kad jie krito kaip aliumininiai kareivėliai, nušienavo visus lyg javų lauką. Aplinkui

Rusų pasaulis

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

panašiai vyksta, siunčiame rusui draugiškus linkėjimus namo. Tie vargšai žmogeliai kaip gyvuliai vedami užtikrinton pražūtį. Pusvalandžio pertrauka sužeistiesiems išnešti. Mūsų pusėje tik keli, rusai neturėjo laiko šaudyti. Vakare mėgino naujomis jėgomis vėl pulti, bet rezultatas tas pats. Daug dalinių pasidavė ir buvo išvežti. Šiandien viskas ramu, daug kas išėjo į mūšio lauką apsižvalgyti. Manęs ta mintis nevilioja, ten vien kančios, šito mes jau prisiziūrėjė, o daugelis juk į mūšio lauką išeina vos kartą. Reikia stiprių nervų. Kad ir priešas, vis tiek žmogus, jaučia skausmą. Rusų sužeistųjų daugiau nei mūsiškių”... „Rusai jau atsitraukė, o siaurapročiai, beširdžiai jų karininkai (sėdintys priedangoje už fronto) rengia naują ataką. Jie pažadėjo carui čia prasisiveržti”...

„Priešais mažą miestelį gulėjo šimtai nesprogsių rusiškų sviedinių, namuose ir gatvėse. Taip švaistydami amuniciją patys save veda į pražūtį, kiek daug jos niekam tikusi”... „Laukai nusėti nesprogsiais sviediniais – rusų gamybos”...

Mes – skitai, azijiečiai

Kaip viskas pažįstama iš mūsų laikų – sovietinės rusų vergovės, kurioje praleidome 50 metų – betvarkė, beprasmiškas darbas, netaupumas, negrumbumas, švaistymas. Tik visa tai priskirdavome komunizmui, sakydavome, kad toji begalvių tvarka yra nustatyta raudonųjų valdžios, o danas kareivis rodo, kad taip buvo ir ankstesniais laikais, kai rusus valdė jų caras. Tai reiškia, kad toks yra rusų tautos charakteris, nepriklausomai nuo valdžios ir ideologijos. O mano vyras istorikas komentuoja: tai eina iš dar toliau, tai jau genetika, mat didelė dalis Rusijos buvo užgropta klajoklių mongolų-totorių ordų. Užkariautojai vyrus išžudydavo, o moteris surinkdavo ir prievartaudavo. (Populiariausias rusiškas keiksmazodis, likęs iš anų laikų reiškia, kad sūnus buvo verčiamas viešai prievartauti savo motiną.) O galiausiai dalis kareivių ištirpo vietinių gyventojų masėje. Taip buvo pakeista rasė, per šimtmečius rytietiško valdymo rusams persidavė ir užkariautojų bruožai. Dar ir šiandien iš teroristinių išpuolių, kurių metu mirtin yra siunčiami savanoriai jauni vyrai, matome, kad rytiečiai nebrangina nei savo, nei kito gyvybės. Rusų poetas Aleksandras Blokas, gyvenęs ir kūręs iki sovietinių laikų, rašė: „Taip – skitai mes, taip – azijiečiai mes, godžiom ir įkypom akim”. Kaip aprašo istorikas Herodotas, skitų papročiai buvo labai žiaurūs, pavyzdžiui, jie naudodavo

taures, padarytas iš savo priešų kaukolių. Priešus jie žudydavo geležiniais kardais, kovos kirviais, ietimis ir kūną draskančiomis strėlėmis.

Tai buvo priešistoriniais laikais. Dar plačiau rusų gyvenamas vietoves siaubė vėlesnės Azijos klajoklių gentys mongolai-totoriai. Kaip rašoma internetinėje bibliotekoje „Azijos klajokliai ir jų imperija”. Atsibuskite! 2008: „Rusiją sukaustė baimė. Kilo sumaištis. Iš rytų tarsi kokie skėriai stepėmis skriejo grėsmingos raitelių ordos. Jie žudė, plėšė, šlavė nuo savo kelio bet kokią jiems pasipriešinti mėginančią kariauną. Iš visos Rusijos nepaliesta liko tik Novgorodo kunigaikštystė. Tenykštis metraštininkas apstulbęs rašė, kad žemę užplūdo „nežinomos gentys“, šnekančios keista kalba. Įsiveržėliai buvo mongolai – tauta, atkakusi iš stepių ir lygumų krašto centrinės ir šiaurės rytų Azijos plynaukštėje, kur dabar yra Mongolija. Jų žaibiški užkariavimai, prasidėję XIII amžiaus pradžioje, pakeitė Azijos ir pusės Europos istoriją. Vos per kokius 25 metus mongolai pavergė daugiau šalių, nei romėnai buvo užkariavę per keturis šimtmečius. Pasiekę savo galybės viršūnę, jie viešpatavo nuo Korėjos iki Vengrijos, nuo Sibiro iki Indijos, tad Mongolų imperija buvo didžiausia kada nors egzistavusi valstybė su vientisa teritorija!”

Istorija dabartyje

Su pasididžiavimu galime prisiminti istorijos faktus, kad lietuviai, savo žemes išplėtę iki Juodosios jūros, susidūrė su rytiečių ordomis ir juos sulaikė, taip sudarydami užtvarą, išsaugojusią Vakarų Europą nuo mongolų-totorių smūgių. Susilpninę mongolų-totorių galybę Lietuvos kunigaikščiai prisidėjo ne tik prie jų imperijos žlugimo, bet išgelbėjo ir užgrobtas rusų kunigaikštystes. Artėjant XIV amžiui galinga Mongolų imperija pradėjo byrėti, bet daugiau kaip 200 metų išbuvę jos vergijoje rusai perėmė užkariautojų papročius ir genetinį kodą, kuris tebesireiškia iki šiol. Tą palikimą labai gerai atspindi dabartinio Rusijos caro Vladimiro Putino, kuris pastaruoju metu platina „rusų pasaulio“ idėją, pasakymas: „priešus skandinti išvietėse”. Tai kaip raktas į rusų istoriją. O Antrojo pasaulinio karo ir pokario laikotarpiu užgrobtose teritorijose vykdytus žiaurumus, kuriuos patyrė mūsų tėvai ir seneliai, žinome jau ir be istorijos knygų.

Šiandien ne tik Lietuva – jau visas pasaulis – nuo Europos iki Amerikos – kenčia nuo rusiškojo pasaulio. Užuoť kūrę gerovę savo žmonėms, rusai kuria naujas technologijas, kad kibernetinėmis atakomis niokotų pasaulį ir skleistų savo propagandą. Nors nuo tų ginklų kol kas nežūsta žmonės, bet eikvojami ekonominiai resursai apsaugai ir tvyro nestabilumo atmosfera. Tai toks tas rusiškasis pasaulis.

Geriausia dovana – DRAUGAS
Tai pažinčių ir susitikimų vieta
Padovanokite lietuvišką pasaulį!
www.draugas.org
www.facebook.com/draugolaikrastis

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petruskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet Lietuva iškilmingai minėjo Mindaugo karūnavimo dieną. Liepos 6-oji – tai visų mūsų šventė. Oficialus šventės pavadinimas – suvienytos Lietuvos valstybės valdovo Mindaugo vainikavimo karaliumi diena.

Ir vis dėlto šią svarbią istorijos datą prisimename keistai. Mat akivaizdžiai ignoruojame mokslininkus, tyrinėtojus, rašytojus, kurie įsitikinę, jog Lietuva turėjo ne vieną, o žymiai daugiau karalių. Štai vienoje televizijos laidoje kalbėjęs Nacionalinio muziejaus „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmai“ direktorius dr. Vydas Dolinskas puolė kategoriškai neigti, esą Lietuvą valdė daug karalių. Žurnalistei lyg tarp kitko prisiminus, girdi, turime manančių, kad ir kiti Lietuvos didieji kunigaikščiai *de facto* ir *de jure* buvo karaliai, dr. Dolinskas kategoriškai atmetė šias versijas. Taip, esama „prieštarų traktavimų“, bet Lietuva teturėjusi vienintelį karalių – Mindaugą. Visi kiti LDK didieji kunigaikščiai, titulavę save karaliais, pasak šio istoriko, teisiškai negali pretenduoti į karaliaus titulą.

Gal ir negali. Kas čia supaisys. Bet kodėl tokia svarbia proga į televizijos laidą nepasikvietus bent vieno iš tų, kurie „mano kitaip“? Literatūros kritikas, literatūrologas, rašytojas Algimantas Bučys jau parašęs keletą solidžių traktatų, kuriuose, remdamasis ano meto archyviniais šaltiniais bei viduramžių kronikomis, tvirtina, jog mūsų didieji kunigaikščiai ne tik patys save vadindavo karaliais, bet juos ir Vakaruose traktuodavo pirmiausia kaip karalius. Į mūsų didžiuosius kunigaikščius kaip į karalius kreipdavosi ne tik didžiųjų šalių valdovai. Taip laiškus pradėdavo net popiežiai, nepašyktėdavo ir nepatingėdami išvardinti visų titulų. Jei ano meto Romos Katalikų bažnyčios galvos mūsų didžiuosius kunigaikščius nebūtų laikusios karaliais, vargu ar oficialiuose laiškuose mes aptiktume aukščiausius titulus. Juolab kad ano meto popiežiai yra prakeikę visus tuos, kurie, nebūdami karaliais, drįsdavo dėtis karaliais.

Šie perversmą Lietuvos istorijos moksle pranašaujantys rašytojo Bučio skrupulingai surinkti faktai išsamiai pateikiami ir naujausiame moksliniame jo darbe „Lietuvių karaliai ir Lietuvos karalystė *de jure* ir *de facto* Viduramžių Europoje. Literatūrologinė istorinių šaltinių ir istoriografijos analizė“.

Tiesa, ši knyga dar oficialiai neišleista, vis dar laukia rėmėjų bei leidėjų (Lietuvos kultūros taryba nusprendė neskirti finansinės paramos jau parengto veikalo leidybai – G. V.). Tačiau 19-a jos ištraukų jau paskelbė tinklalapis Slaptai.lt. Be to, šie rašytojo Bučio atradimai užfiksuoti ankstesnėse, jau išleistose jo knygose.

Tad Bučys televizijų ignoruotas ne todėl, kad žurnalistai nieko nežinotų apie rašytojo pastarųjų keletų metų darbus. Neinformuotumas čia niekuo dėtas. Tiesiog tokia, matyt, nubrėžta oficiali linija – Lietuvos per daug aukštinti negalima. Štai Lenkija turėjusi daug karalių. O Lietuvai neva užteks ir kunigaikščių. Tegul Lenkija bus didi – karalystė, o Lietuva tegul mus mažytė, menka – tik kunigaikštystė.

Taigi televizija, liepos 6-osios proga kalbinusi Valdovų rūmų direktorių, drįstu manyti, specialiai nepasinaudojo proga į laidą pasikviesti oficialią poziciją kritikuojančią solidų tyrinėtoją.

Kodėl įsiminiau šį nutikimą? Jis man primena dar vieną faktą iš serijos „Menkinkime Lietuvos istoriją“. Ar pastebėjote, kaip dažnai, atkalčiai iškeliamos Lietuvos istoriją žeminančios ir kaip subtiliai nutylimos Lietuvos istoriją aukštinančios žinios?

Vienas iš paskutiniųjų pavyzdžių – Rusijos ambasados Lietuvoje iniciatyva tvarkomi sovietų karių kapai. Žinoma, tai – subtili tema. Mirusiuosius derėtų palikti ramybėje. Ir vis dėlto mūsų miestų ir miestelių centruose tebesaugomi sovietų karių kapai – tikras nesusipratimas. Nesusipratimas ne tik todėl, kad mes jų negalime traktuoti kaip išvaduo-tojų. Nejauku vadovaujantis ir moraliniais, ir etiniais sumetimais. Žuvusieji turi ilsėtis ten, kur jiems priklauso. Palaikis su paminklais reikėtų perkelti į nušalesnę vietą. Privalome sukaupti drąsos ir pasielgti lygiai taip pat, kaip pasielgė estai, iškeldami Talino centre stovėjusį paminklą su žuvusiųjų sovietų karių palaikais į labiausiai jiems tinkamą vietą – kapines.

Kodėl svarbu, kiek Lietuva turėjo karalių?

GINTARAS VIŠOCKAS

Juolab kad Rusijos ambasados Lietuvoje iniciatyva prižiūrimuose sovietų karių kapuose pradėtos keisti žuvimo datos. Nesunku atspėti, kam prireikė šių subtilių iškraipymų? Egzistuoja didelis skirtumas tarp žuvusiųjų Antrojo pasaulinio karo metais ir tų, kurie gyvybių neteko jau karui pasibaigus. Nes tie, kurie žuvo iki 1945-ųjų vasaros, žuvo kovdami su vokiečiais. O tie, kurie gyvybių neteko po 1945-ųjų gegužės, tikriausiai žuvo persekiodami mūsų partizanus. Tad skirtumas – milžiniškas. Tą skirtumą Rusijos ambasada Lietuvoje ir stengiasi pašalinti – esą visi Lietuvoje palaidoti jų kariai žuvo karo metais.

Pastaruoju metu daug kalbama ir apie Rusiją surzinusį NATO parengtą filmą lietuvių, latvių ir estų partizanų tema. Romas Sadauskas-Kvietkevičius tinklalapyje delfi.lt rašo, kad socialiniuose tinkluose išplatinto filmuko Kremlius labiau išsigando nei amerikiečių tankų bei raketų. Taip, išsigando. Ir gerai, kad išsigando. Beje, labai džiugu, kad žurnalistas Andrius Tapinas sugalvojo akciją pavadinimu „Kremliau, mūsų istorijos neperrašysi“. Būtent – užverskime savo laiškais, pastabomis ir priekaištais visus Rusijos URM internetinius puslapius, kuriuose mūsų partizanai traktuojami kaip nusikaltėliai.

Džiugu, kad aktyviai gynimosi idėjai viešai pritarė ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. Jei Kremlius meluoja, mus žemina, iškraipo mūsų istoriją, mes turime teisę gintis. Privalome gintis.

Bet nedera pamiršti ir Sadausko-Kvietkevičiaus pastabos: „Mes patys suteikdavome progą Kremliaus propagandai vaizduoti lietu-

vius kaip žydšaudžių tautą ir nemokėjome patraukliai iškomunikuoti Vakarams savo kovų už laisvę istorijos“ (delfi.lt).

Jei jau pasakyta, kad patys suteikėme progą Rusijai mus vadinti „žydšaudžių tauta“ tai ir įvardinkime tuos, kurie padarė „meškos paslaugą“. Ką omenyje turėjo Sadauskas-Kvietkevičius – ar tik ne Rūtą Vanagaitę ir Arkadijų Vinokurą, savo knygomis dirbtinai eskalavusius „žydšaudžių temą“?

Ir dar viena pastaba – jei tikrai norime pastatyti rimtą paminklą savo partizanams, jei išties trokštame, kad lietuvių jaunimas susidomėtų miško brolių tragedijomis, jei mums rūpi, kad Vakarai pamatytų visą mūsų partizaninių kovų didingumą, dėmesį sutelkime ne į paminklų, kryžių ir paminklinių lentų statymą. Paminklai, žinoma, taip pat reikalingi. Tačiau tik daugiaserijinis meninis nuotykinis filmas gali sukelti tikrą revoliuciją abejojančiųjų bei abejingųjų sąmonėje. Meninio filmo neatstos net knygos, romanai, istorijos vadovėliai. 1995–2000 metais teko plušėti tuometiniame „Vals tiečių laikraštyje“, kur daug, beveik kiekvieną savaitę rašiau pasakojimus apie mūsų miško brolius, ryšininkus, tremtinius bei politinius kalinius. Todėl drįstu manyti, kad žinau, ką sakau.

Lietuvių atsakas į melą Rusijos URM „Facebook“

Atkelta iš 1 psl.

Nueikit į jų puslapį ‘Facebook’ ir palikit mandagią grotąžymę: ‘Kremliau, mūsų istorijos nesuklastosi’. Pamenat, koks efektyvus buvo toks metodas? Paskirkit minutę, apsilankykit Kremliaus irš-tvoje, išreikškite savo poziciją ir pakvieskit tai padaryti kitus!”, – savo „Facebook“ paskyroje rašė A. Tapinas.

Tokios atsakomosios lietuvių ir juos remiančiųjų reakcijos sulaukta tuomet, kai liepos 14 dieną savo oficialioje „Facebook“ svetainėje Rusijos propagandininkai paskleidė informaciją apie tai, kad pokario metais trijų okupuotų Baltijos valstybių miškuose veikę partizanai neva kovojo ne prieš okupantus, o prieš savo tautas – žudė civilius gyventojus. Dezinformuojančios Rusijos žinutės pasirodė po to, kai NATO praėjusią savaitę paskelbė vaizdo įrašą apie Baltijos šalių partizanus – „miško brolius“, kurie priešinosi Sovietų Sąjungos valdžiai.

Reakcija į Rusijos URM „Facebook“ paskyroje paskleistą dezinformaciją buvo žaibiška. Socialinių tinklų vartotojai kvietė visus siųsti minėtą frazę – grotąžymę. Informacija apie melą ir kvietimas į jį reaguoti „Facebook“ vartotojų buvo pasidalintas tūkstančius kartų, o prie melagingos Rusijos URM informacijos buvo palikta keliolika tūkstančių komentarų. Liepos 16 dienos ryte tokių komentarų buvo daugiau kaip 17 tūkstančių. Rusijos ministerijos puslapį – jo reitingas nuo 4,5 numuštas iki 1,0.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius sako, kad Rusijos mėginimai interpretuoti istoriją vyksta nuolat, o piliečių iniciatyvos, kurios stebimos socialiniuose tinkluose, yra labai svarbios. Užsienio reikalų ministras pabrėžė, kad ministerija taip pat reaguoja į pastarąją Rusijos propagandą.

„Draugo“ info

Rusijos URM paskelbė nuomonę apie „Miško brolius“.

TELKINIAI

Lituanistai iš viso pasaulio džiaugėsi bendravimu

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Birštone, „Eglės sanatorijoje tris dienas vyko Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijos (LŠMM) surengtas užsienio lituanistinių mokyklų vadovų seminaras, kuriame dalyvavo daugiau kaip 30 lituanistinių mokyklų vadovų ir Lietuvos Bendruomenių švietimo tarybų atstovų iš Šiaurės ir Pietų Amerikos, Australijos bei Europos.

Seminaro metu pagrindinis dėmesys buvo skirtas vertybių ugdymui lituanistiniame švietime, mokinių tėvų dalyvavimui lituanistinės mokyklos veikloje, mokymo metodams, buvo aptarta lituanistinių mokyklų padėtis įvairiose šalyse, kalbėta apie lietuvių kalbos testavimo sistemos kūrimą, apie lietuvių kalbos mokymą Europos mokyklose, dalintasi gerąja patirtimi.

Kaip sakė seminarą apibendrinsi LŠMM užsienio lietuvių skyriaus vedėja Virginija Rinkevičienė, skaičiuojama, kad iš viso įvairių pasaulio šalių lituanistinėse mokyklose dirba apie 700 mokytojų. Pusė jų nuo 2013 iki 2016 metų jau dalyvavo panašiuose mokymuose ir seminaruose Lietuvoje. Vedėja kalbėjo apie tai, jog Lietuvoje šiuo metu studijuoja apie 160 užsienio lietuvių, ji kvietė skatinti mokytojų parengtus mokinius atvykti studijų į Lietuvą, pasakojo, kokios paramos jie čia gali tikėtis.

PLB pirmininkė D. Henke neabejoja tokių renginių reikšme ir svarba.

„Kuriam vieningą lietuvių kalbos testavimo sistemą, o netolimos ateities planuose – ministerijos interneto puslapyje sukurti vadinamąjį vieną langelį, kur bus teikiama visa reikalinga informacija, jei šeimos nori grįžti gyventi į Lietuvą ir tėvams rūpi, kokia tvarka galės mokytis jų vaikai, kokie dokumentai reikalingi ir pan. Be to, čia bus galimybė greitai gauti atsakymus į visus pateiktus klausimus.

Mes kviečiame ir jus, mokytojus, grįžti į Lietuvą, nes jūs tiek metų atidavėte lituanistikai užsienio šalyse ir esate laukiami Lietuvoje. Pagal naujai parengtus įstatymus jūsų darbo stažas užsienio lituanistinėse mokyklose čia

JAV lituanistinių mokyklų vadovės (iš k.): A. Covalesky, I. Melikova, I. Dabušinskaitė, G. Narkevičienė, V. Rupšienė, LB švietimo tarybos pirmininkė A. Motto ir J. Bujanauskas.

bus įtrauktas į bendrą stažą”, – teigė vedėja.

Ji taip pat informavo, jog mokytojai gali atvykti į ilgesnę, mėnesio trukmės stažuotę Lietuvoje. Dar viena naujovė – nuo šių metų įsteigta lituanistinio švietimo mokytojo (dėstytojo) premija, kuria bus apdovanojami labiausiai lituanistikai nusipelnę asmenys. Kandidatūras galima siūlyti jau dabar.

Kitąmet, minint Lietuvos valstybės atkūrimo 100-ąsias metines, planuojama išleisti visų lituanistinių mokyklų mokinių piešinių knygą, skirtą šiai sukakčiai, šių mokyklų vaikams bus surengta vasaros stovykla Lietuvoje, be to, bus išleistas interaktyvus žemėlapis, kuriame sudėta 100 lituanistinių mokyklų sveikinimas Lietuvai.

Pabrėžusi, kokią svarbą darbą šie mokytojai dirba, V. Rinkevičienė apdovanojo mokytojus padėkos raštais, be to, jie gavo elektronines skaityles su įrašytais lietuvių grožinės literatūros kūriniams.

Amerikos lituanistinėms mokykloms seminare atstovavo gausiausias mokytojų būrys – čia buvo JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo tarybos pirmininkė Aukšė Motto, Čikagos lituanistinės mokyklos vadovė Vida Rupšienė, dr. V. Kudirkos sekmadieninės lituanistinės mokyklos New Jersey vadovė Aušra Covalesky, V. Krėvės lituanistinės mokyklos Philadelphiaje direktorė Irina Melikova, „Lino“ lituanistinės mokyklos Seattle vadovė Gaila Narkevičienė, Washingtono K. Donelaičio lituanistinės mokyklos vadovė Jūratė Bujanauskas. Kiek anksčiau iš seminaro išvyko ir jame dalyvavusi Laima Apanavičienė, buvusi Čikagos lituanistinės

mokyklos vadovė.

Be to, čia dalyvavo mokytojai iš Airijos, Argentinos, Australijos, Belgijos, Brazilijos, Italijos, Didžiosios Britanijos, Vokietijos, Austrijos, Norvegijos, Rusijos ir kitų šalių. Seminaro dalyvius sveikinusi ir sėkmės jiems linkėjusi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) pirmininkė Dalia Henke sakė, jog čia buvo proga įsitikinti, kokią svarbą darbą seminaro dalyviai dirba įvairiuose pasaulio kampeliuose, čia buvo galima pasidalinti patirtimi, pabendrauti neformaliai ir tiesiog pasidžiaugti.

„Mes esame lietuvių diaspora ir nesvarbu, kur gyvename – svarbu, kad Lietuva mus matytų ir girdėtų. Mes padedame išlaikyti lietuviybės tradicijas, esame tarsi Lietuvos ambasadoriai, mes kuriame bendruomenę. Tikiuosi, kad bus išiklausyta į seminaro metu pasakytus mokytojų pasiūlymus, pastabas, o mūsų ryšiai ateityje tik stiprės”, – sakė PLB pirmininkė.

„Draugui” Dalia Henke teigė, jog tokie renginiai yra labai svarbūs, nes čia gali suprasti, kokią svarbą ir reikalingą darbą dirbi, ir tas darbas yra tikrai vertinamas. Tą patį kalbėjo ir pirmuosius mokslo metus kaip vadovė Čikagos lituanistinėje mokykloje šiemet baigusi Vida Rupšienė.

„Tai buvo tiesiog nuostabu, nes aplink mano bendraminčiai, mes gyvename tais pačiais rūpesčiais ir tais pačiais džiaugsmiais. Daug bendravau su kitose šalyse dirbančiais mokytojais, man tai buvo labai naudinga. Tačiau labiausiai džiaugiuosi tuo jausmu, kad mes esame vertinami, esame reikalingi, mūsų atliekamas darbas yra svarbus ir tą seminaro metu labai pajutau”, – sakė ji „Draugui”.

Penktą kartą į Lietuvą, bet pirmąjį į panašų semi-

narą atvykęs Argentinos lietuvių kultūros ir savišalpos draugijos „Mindaugas” atstovas Adrian Glenza pasakojo, jog Lietuvoje gimė jo senelis Steponas Glenža ir čia jis jaučiasi kaip namuose. Kompiuterių specialistu Argentinoje dirbantis vaikinys prieš keletus metus yra baigęs lituanistikos kursus Vilniaus universitete ir lietuviškai kalba gana gerai.

„Šįkart aš atsivežiau mano senelių lietuviškus ir užsienio pasus bei kitus dokumentus. Mano svajonė yra gauti Lietuvos pilietybę, nes labai myliu šitą šalį, daugelyje miestų turiu giminių, tik jų nėra mano pačiame mėgstamiausiame mieste – Vilniuje. Čia mano šaknys, kurias būtina žinoti ir atvykęs į Lietuvą tai labai stipriai jaučiu, nes viskas čia man labai patinka”, – šypsojosi Adrian.

Labai gerai seminarą įvertino ir Rusijos Federacijos Karaliaučiaus regioninės lietuvių kalbos mokytojų asociacijos vadovas Aleksejus Bartnikas. Pasak trečią kartą tokiuose seminaruose dalyvaujančio svečio, labai svar-

A. Glenza norėtų gauti Lietuvos pilietybę.

Susikibę už rankų seminaro pabaigoje visi giedojo Lietuvos himną.

bu yra čia gaunama patirtis, galimybė pasikeisti naujienomis, pasidalinti turima informacija ir sužinoti, kaip būtų galima dirbti dar geriau.

Danutė Baltrukonis, atvykusi į Lietuvą iš Brazilijos, kur dirba lituanistinėje mokykloje „Vilnis“, papasakojo „Draugui“, kad San Paule esančią mokyklą lanko apie 120 mokinių, kuriems nuo 6 iki 60 metų. Didžioji dalis jų – lietuviškas šaknis turintys suaugusieji, vaikų yra nedaug.

„Mano tėvas iš Marijampolės atvyko į Braziliją po Antrojo pasaulinio karo. Lietuviškai man kalbėti sunku, bet kelias dienas pabendrausi su lietuviais kalbu jau geriau. Kažkada San Paule gyveno apie 250 tūkstančių lietuvių, dabar jų gerokai mažiau. Aš pati pirmą kartą į Lietuvą atvažiavau 2008

metais, o dabar vėl grįžau.

Pastebėjau, kaip pasikeitė mano tėvų ir senelių šalis ir gerąją pusę, kaip išgražėjo. Ši kartą čia būsiu trumpai, o praėjusį aplankiau ir Marijampolę, bet ten tėvo namų jau nėra išlikę, nėra ir giminių. Mano tėvai visada kalbėjo lietuviškai ir mus šios kabos mokė, bet neturėjome gramatikos, o lietuvių kalbos gramatiką tikrai sudėtinga išmokti”, – sakė Brazilijos lietuvaitė.

Visi seminaro dalyviai per tas tris dienas ne tik daug išmoko ir sužinojo, bet galėjo pabendrauti tarpusavyje, pasidžiaugti to darbo, kurį atlieka reikšme ir turbūt svarbiausia – pakvėpuoti jų tėvų ir senelių žemės oru, tokiu savu ir į nieką kitą nepanašiu.

D. Baltrukonis Lietuvoje labai patobulina savo lietuvių kalbos žinias.

Čikagoje paminėtos Dariaus ir Girėno skrydžio metinės

Liepos 16 d., sekmadienį, lietuvių bendruomenė Čikagoje paminėjo 84-ąsias Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą metines ir Pasaulio lietuvių vienybės dieną. Minėjimą organizavo Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga (ALIAS), prisidėjo šauliai, Amerikos lietuvių taryba (ALT’as) bei kitos organizacijos. Bendruomenę pirmą kartą sveikino prieš keletą dienų pareigas pradėję eiti LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius. Kreipdamasis į susirinkusiuosius M. Bekešius pabrėžė, jog garsųjų Lietuvos lakūnų žygio tikslas – „sustiprinti Lietuvos sūnų dviasią” – iki šių dienų tarnauja kaip puikus drašos, užsispyrimo ir pasiaukojimo Tėvynei pavyzdys.

„Steponas Darius ir Stasys Girėnas siekė įkvėpti mūsų tautą, jie nebijojo didelių užmojų ir, rizikuodami gyvybe, išdrįso juos įgyvendinti, taip išgarsindami Lietuvos vardą abejojose Atlanto pusėse. Šiandien, turėdami visas galimybes kurti, siekti mokslinių, ekonominių ar meno aukštumų bet kuriame pasaulio kampelyje, galime tęsti Dariaus ir Girėno pradėtą žygį – kelti lietuvių tautos dviasią, pasitikėjimą bei toliau garsinti mūsų Tėvynę kaip drąsių ir inovatyvių žmonių šalį”, – kalbėjo M. Bekešius.

ALT’o vadovas adv. Saulius Kuprys kalbėdamas pastebėjo, kad ši diena skirta dviem, bet trims didvyriams atminti: Steponui Dariui, Sta-

siui Girėnui ir vos prieš mėnesį palaimintuojų paskelbtam Kaišiadorių vyskupui Teofilui Matulionui. Būtent jis 1935 m. pašventino Čikagoje lakūnams pastatytą paminklą, kurio atidengimo dieną pagerbti Dariaus ir Girėno į Marquette Parką buvo suplūde daugiau nei 40 tūkstančių žmonių.

Minėjimą užbaigė JAV Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko apylinkės pirmininkė Aušrelė Sakalaitė, kuri pasidžiaugė, kad lietuviai kiekvienais metais atsimena ir gausiai susirenka pagerbti šių Lietuvos didvyrių. Vėliau susirinkusieji dalyvavo atminimo Mišiose Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, kurias atnašavo klebonas Jaunius Kelpšas.

Bendruomenę sveikino prieš keletą dienų pareigas pradėję eiti LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius (su mikrofonu).

Minėjimo dalyviai prie Dariaus ir Girėno paminklo.

LR generalinio konsulato Čikagoje info ir nuotr.

PORTRETAS Laiko rėmuose

Trys ilgametės draugės (iš k.): Marija Remienė, Rūta Jautokienė ir Aušrelė Sakalaitytė. LR generalinio konsulo Čikagoje Marijaus Gudyno išleistuvių pietūs Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje š. m. birželį. Audronės Kižytės nuotr.

„Dabartinį pasaulį yra užvaldžiusios tokios jėgos, kurios pakeitė tai, kas kultūringam žmogui buvo brangu ir svarbu“, – sako meno mecenatė, kultūrininkė, seniausio išeivijos laikraščio „Draugas“ leidybai lėšas telkiančio fondo ilgametė vadovė **Marija Remienė**. Apie šios moters nuopelnus Lietuvai rašyta ne kartą, bet jos nenutrūkstamą visuomeninę veiklą nuolat papildo nauji faktai, istorijų ir svarbius Lietuvai atminties ženklus įprasminantys įvykiai. Šis interviu su gerbiama kultūrininke – apie jos vaikystę, gimtuosius Musninkus ir Lietuvą, kuri spėčiai keičiasi.

Gimėte Širvintų krašte, Musninkų miestelyje, kuris mena didikus Radvilas, Nepriklausomybės akto signatarą mons. Alfonsą Petrulį, pokario partizanų ir kt. Kokia buvo Jūsų vaikystė šiose apylinkėse, kokioje šeimoje augote ir kokie ryškiausi vaizdiniai yra išlikę iš anų tolimų laikų?

Kai augau Musninkuose, dar negalvojau apie šio krašto istoriją. Gerai prisimenu, kai sekmadieniais eidavau į bažnyčią ir sėdėdavau ant tėvelio vieno kelio. Mamytė mane gražiai puošė, ir buvau dėmesio centre. Man nepatikdavo, kai žmonės žiūrėdavo į mane, o tėtis ramindavo, aiškindamas, kad virš altoriaus yra kryžius ir Dievas, kuris viską mato, todėl aš turiu būti mandagi. Kiek paūgėjusi, papuošta trumpa balta suknuote, iškilmingose bažnyčios šventėse barsčiau gėles kartu su sesute Irena. Tėvai buvo giliai religingi, mylėjo savo vaikus ir laikėsi lietuviškų tradicijų.

Nors gimiau ramiau laiku, bet ramybė tęsėsi neilgai. 1944 m., artėjant frontui, tėveliai su kitais Musninkų tarnautojais nutarė laikinai pasitraukti iš namų. Tėtis pasakė, kad jis nenori susitikti su kagėbistais, nenori gyventi baimėje ir būti ištremtas į Sibirą. Susodino mus, vaikus – mane ir dvynius – sesutę su broliuku, įdavė man vadeles, ir mes išvykome iš namų trimis vežimais. Bijodami bado daugiausiai vežėmės maisto. Mamytė labai verkė, nes visą užgyventą turtą reikėjo palikti svetimiams. Mums, vaikams, labai rūpėjo pasiimti šuniuką, ir jis lydėjo mus Vokietijos keliais. Diena ėjo į pavakarę, kai mus išlydėję musninkiečiai linkėjo greito pasimatymo. Kartu su mumis keliavo policijos viršininkas Jonas Kronkaitis su šeima. Jo jaunesnysis sūnus Jonas Kronkaitis vėliau tapo Amerikos kariūnu ir po daugelio metų buvo Lietuvos kariuomenės vadas, generolas. Išvykome iš Tėvynės ne dėl gardesnio duonos kąsnio, savanorišką tremtį pasirinkime saugodami savo gyvybes. Visus metus keliavome vis tolyn nuo rusų okupantų. Tie metai buvo sunkiausi, bet buvome visi kartu, o tėtis vis karto-davo, kad taip geriau negu Sibire. Mūsų šeimai neteko badauti. Savo lašinukų turėjome iki karo pabaigos, iki amerikiečių išlaisvinimo.

Daug metų buvome atskirti nuo tėvynės, nuo artimųjų. Likusiems Lietuvoje mes buvome dingę be žinios. Musninkuose buvo visokių kalbų. Daug metų nebuvo jokių ryšių su paliktais tėvynėje. Po 10-ties metų tėtis parašė pirmą laišką savo broliui Antanui į Musninkus ne savo vardu, o lietuvio kaimyno. Taip brolis ir kiti artimieji sužinojo apie mūsų likimą. Praėjus 20-čiai metų nuo išvykimo sušvelnėjo Amerikos ir Rusijos santykiai. Manije kilo nepa-

prastas noras aplankyti Lietuvą, o pinigų nebuvo. Pagalvojusi pardaviau savo gyvybės draudimą ir vieną žieminių palta, ir taip susidarė 1000 dolerių kelionės bilietui. Tačiau reikėjo nors kiek pinigėlių dovanoms giminėms dolerinėje krautuvėje; tai į pagalbą atėjo tėtis. Mes, lietuviai, Amerikoje ne tik kalėm dolerius, bet ir demonstravome, visokiais būdais garsinome okupantų daromą žalą Lietuvos kraštui ir žmonėms. Beldėmės į JAV senatorių duris ir net į Prezidentą, reikalaudami Lietuvai laisvės. Pavergta Lietuva visą laiką buvo mūsų, lietuvių, mintyse ir širdyse.

Jūsų visa ilgametė visuomeninė veikla, plėtojama mecenatystė tarnavo Tėvynei.

Nuo pirmos dienos Amerikoje visi stengėmės įsijungti į Lietuvių Bendruomenę, mokėjome mokesčius, rinkome pinigus, nes reikėjo remti lituanistinę švietimą, spaudą ir visą veiklą. Buvo steigiamos šeštadieninės mokyklos. Visi buvome naujakuriai, o svetimieji nesirūpino mūsų reikalais. Mokyklos neturėjo nei reikiamų knygų, nei patalpų. Mokytojai dirbo be atlygio aukodami savo laiką ir pinigus. Visi dirbom, stengėmės išlaikyti savo kalbą, spaudą, kultūrą, meilę Lietuvai skiepijom jaunajai kartai. Aš

Bareikų šeimos atminimo stende – šeimos istorija, nuotraukos, M. Remienės išleistos knygos. Šis kampelis – musninkiečių susirinkimo vieta, čia vyksta įvairūs renginiai.

esu Amerikos ir Lietuvos pilietė, nes norėjau atsiimti tėvų paliktą nuosavybę: žemę ir namų sodybą. Po daug galvojimo atsiėmiau viską, bet nieko sau nepasilikau. Namą padovanojau giminėms, o pinigus už parduotą žemę paskyriau Musninkų bažnyčios šildymo įrengimui. Važiuodama į Lietuvą nesinaudoju nei dantų gydymu, nei kokiomis kitomis paslaugomis. Visą, ką galiu ir turiu, atiduodu Lietuvai, iš jos nieko negaudama ir neprašydama.

Matydama, kaip taikos metu Lietuvą masiškai palieka žmonės ir bėga laimės ieškoti svetur, turbūt skaudžiai išgyvenate?

Prisipažinsiu, kad man labai skaudu matyti, kaip nyksta tauta. Išvyksta jauni žmonės su aukštaisiais mokslais, čia vergauja svetimiams ir tirpsta svetimųjų katilė. Ne visi naujieji emigrantai siunčia

savo vaikus į lituanistines mokyklas. Reikia tėvų pasiaukojimo. Mokyklose ne tik mokoma lietuviškai, čia jie sužino ir apie Dievą, savo Tikėjamą sutvirtina Pirmosios Komunijos Sakramentu. Lietuvoje darbus užpildo ukrainiečiai ar kiti svetimtaučiai. Kaip tą problemą išspręsti, ne šio pokalbio tema.

Už tautinės tapatybės puoselėjimą iš Lietuvos aukštųjų institucijų esate gavusi ne vieną apdovanojimą. Kaip pati vertinate šiuos garbingus apdovanojimus?

1944 m. iš Lietuvos pasitraukė pagrindinės kūrybinės jėgos – ryškios asmenybės, palikusios savičius pėdsakus kultūros baruose, tarp jų – ir dailininkai. Dabar išeivijos dailininkų kūriniai yra perkami Lietuvos verslininkų ir mokami geri pinigai. 1956 m. Čikagoje buvo įkurtas lietuvių dailininkų klubas, kuriame buvo iškeltas reikalas kaupti ir išsaugoti meno kūrinius nepriklausomai Lietuvai. Čiurlionio galerijos steigimo akte įrašyta, kad kiekvienas parodos rengėjas dovanuoja vieną, vertinimo komisijos išrinktą meno kūrinių Čiurlionio galerijai. Metams bėgant galerijos steigėjai išėjo amžinybėn, o taip pat ir menininkai. Tačiau mes visą laiką tikėjome laisva ir nepriklausoma Lietuva. 1999 m. kaip Lietuvių Bendruomenės kultūros tarybos pirmininkė dėčiau pastangas Čiurlionio galerijos sukaupus paveikslus perduoti Lietuvai. Darbas buvo nelengvas, nes naujoji Čiurlionio galerijos vadovybė nesiskaitė su steigėjais ir mirusių dailininkų testamentais. Tačiau tų pačių metų rugpjūčio mėn. į Lietuvą pasisekė persiųsti apie 1 500 meno darbų, o 2000 m. kovo mėn. 12 d., Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 10-mečiui buvo surengta milžiniška paroda „Sugrįžusi išeivijos dailė“. Toje parodoje teko dalyvauti. Apgailestauju, kad dalis paveikslų pasiliko Lemonto galerijoje, ir naujieji šeimininkai jų negrąžina iki šių dienų.

Žmogus sukurtas, kad darytų gera, siektų gėrio ne tik sau, bet ir kitiems, ir ne tik pats vienas, bet bendradarbiaudamas su kitais. Savo gyvenime vykdžiau duotą skautų įžodį: „Tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui“. Dr. Juozas Girnius savo knygoje „Tauta ir tautinė ištikimybė“ teigia, kad „gyventi lietuviu – tai gyventi visais lietuviškosios kultūros laimėjimais“. Gyvenau, dirbau ir bandžiau, kad kiekvienas darbas turėtų prasmę, nežiūrėdama jokios naudos. Mano darbai buvo pastebėti, Lietuva mane apdovanojo, bet labiausiai mane jaudino 1996 m. Šv. Tėvo Jono Pauliaus II apdovanojimas – medalis „Pro Ecclesia et Pontifice“ ir 2002 m. Lietuvos valstybės apdovanojimas – dr. Jono Basanavičiaus premija. Šios premijos – 13 000 litų – nepasinaudojau nė vienu centu, visus pinigus palikau Lietuvoje, išdalindama jaunimo premijoms, Musninkų bažnyčiai ir labdarai. Dr. Jono Basanavičiaus premija užsienio lietuviui buvo įteikta pirmą kartą. Iš viso premijų esu gavusi bene dešimt. Amerikoje už lietuvišką darbą nesu gavusi jokių atlyginimų. Visi mano darbai skirti Lietuvai ir lietuvių išlaikymui išeivijoje.

Užsiminėte apie Musninkų miestelio Švč. Trejybės neogotikinio stiliaus bažnyčią. Jūs labai daug finansiškai prisidėjote prie šios bažnyčios tvarkymo. Turbūt nesuklysiu sakydama, kad didžiausia ir svarbiausia katalikui dovana – kai gali aukoti Dievo namams?

Kai Lietuva tapo laisva ir nepriklausoma, nevaržoma nuvykau į Musninkus ir dalyvavau šv. Mišiose. Man paliko liūdną išpūdį bažnyčios vaizdas: vidus apleistas, grindys ir durys kiauros. Labai vertingas neogotikinis medinis altorius nebuvo atnaujintas pagal II Vatikano susirinkimo nutarimus. Aplankiau tuometį kleboną ir jam išdėčiau savo sumanymus, pažadėdama visą finansinę pagalbą. Tačiau klebonui nepatiko mano paslauga, ir jis pareiškė: „Kol aš gyvensiu kaip klebonas, nebus kitaip, ir altorius liks kaip yra“. Bet Dievo buvo kitokia valia. Klebonas iškeliavo pas Viešpatį tų metų rudenį. Į Musninkus klebono pareigoms buvo paskirtas kun. Rokas Puzonas. Su juo susidraugavau. Jis pritarė mano idėjoms, ir prasidėjo didieji bažnyčios per-tvarkymo darbai. Pradėjome nuo altoriaus. Tačiau

Dviračių žygio dalyviai savo kelionę pradeda nuo išgražėjusios Musninkų bažnyčios.
M. Remienės archyvo nuotr.

susidūrėme su biurokratija – paprastas darbininkas neturėjo teisės nieko taisyti, nes bažnyčia yra architektūrinis paminklas. Teko gauti visus leidimus, ir darbas užsitęsė ketverius metus, nes ir mano pensininkės finansai riboti. Pajudinus vieną vietą, atsirado virtinė naujų problemų: reikėjo taisyti bažnyčios pamatus, dengti stogą, dažyti vidaus ir išorės sienas. Bažnyčia pamažu gražėjo, ir netrukus nušvito kaip balta, išdidi gūlbė. Jaučiau palikusi šioje žemėje kažką, ko troško mano siela. Lentelėje prie altoriaus įvardijau, kad visa tai padaryta mano mylimų tėvelių Eleonoros ir Jono Bareikų atminimui. Žinau, kad tėveliai mane laimina iš aukštybių ir

dėkingi, kad pasidalinau Dievo grožiu su visa parapija.

Norėčiau paminėti vieną paskutiniųjų Jūsų mecenatystės darbų – atkurtos Lietuvos nepriklausomybės šimtmečiui Musninkų miestelyje pastatytas paminklas, skirtas 1918–1920 m. Nepriklausomybės kovų savanoriams. Paminklas įamžins kovose dalyvavusių musninkiečių atminimą. Būtent ši idėja suvienijo miestelio ir už jo ribų gyvenančius žmones. Kaip pati sutikote šią žinią? Galbūt Jūsų šeimoje, giminėje buvo savanorių, kuriems Valstybės dieną iškilo šis monumentas?

Apie Musninkų miestelyje statomą paminklą 1918–1920 m. savanoriams sužinojau iš miestelio ben-

druomenės pirmininko Alvydo Rolio. Šis energingas vyras nebėga iš tėvynės, bet dirba ir stengiasi palaikyti kaime likusių gyventojų dvasią. Jis neprašė pinigų, bet atsiuntė paminklo projektą ir prašė parašyti atsiminimus į ruošiamą knygėlę bei pagal išgales prisidėti. Žinau, kad apylinkės gyventojai sunkiai gyvena, nedaug jų liko. Idėja graži, ir nutariau A. Rolio užmojų paremti, tapti mecenate. Mano šeimoje nebuvo savanorių, nes tėtis tuo metu tarnavo Rusijos caro armijoje. Kai jis grįžo į namus po Rusijos revoliucijos, kovos buvo baigtos, ir dalis Lietuvos su sostine Vilniumi buvo okupuota Lenkijos. Už 4 km nuo Musninkų ėjo demarkacinė linija – siena su Lenkija. Apie savanorių karius ir kovas, kurios vyko Musninkų apylinkėje, mums, vaikams, pasakodavo mama. Savanorių dėka Musninkai liko Lietuvos pusėje, ir aš išaugau lietuve. Kitoje pusėje vyko žiaurus piliečių lenkinimas.

Gyvename pašėlusio laiko sąlygomis. Ar rastumėte lietuviškų šaknų turinčių asmenybių Amerikoje, apie kurias norėtumėte parašyti ir įamžinti savo memuaruose?

Knygos dabar nėra skaitomos. Kažin ar pasitvirtins Thom Jefferson žodžiai: „Labiau norėčiau gyventi krašte, kuris neturi valstybės, bet turi laikraščius, negu krašte, kuris turi vyriausybę, tačiau neturi laikraščių“. Savo knygoje „Mūsų likimai Amerikoje: asmenybių portretai“ bandžiau paminėti kai kuriuos kultūrininkus, visuomenininkus, kurie kūrė, dirbo, dalį savo gyvenimo skyrė tautiečiams bei

pavergtai tautai ir kurie koku nors būdu palietė mane. Laiko upė teka greitai ir daug kas gyvenime keičiasi. Dabartinį pasaulį yra užvaldžiusios tokios jėgos, kurios pakeitė tai, kas kultūringam žmogui buvo brangu ir svarbu. Nebeliko vertybių, atitolome nuo Dievo. Esu kitų sąvokų gerbėja, negaliu prisitaikyti prie esamos kultūros. Apgailestauju, bet šiandien negalėčiau parašyti apie asmenybes, turinčias lietuviškų šaknų Amerikoje. Yra jaunų ir iškilių, jau čia gimusių ir su-brendusių lietuvių, kuriuos aš ne taip gerai pažįstu. Atėjo kita karta, tai kita karta apie juos ir rašys.

Nuo jaunystės esate įsijungusi į visuomeninę, labdaros veiklą. Esate prasitarusi, kad šioje veikloje jus „lydėjo ne vien šypsena, ne vien ramybė ir pasisekimai. Kartais reikėjo daug pastangų ir kantrybės su kitokią nuomonę turinčiais, kitokiom nuotakom gyvenančiais“. Kas stiprino ir padėjo nenuleisti rankų, teikė jėgų judėti pirmyn?

Gyvenimas manęs nelepino. Amerikoje reikėjo pasirūpinti tėveliais, kuriems svetimame krašte buvo labai sunku gyventi. Dirbau ir dirbu nesitiekdama atlyginimo. Likimas man nepašykstėjo sutikti ir pažinti spalvingų literatūros, meno, teatro pasaulio asmenybių. Ilgame savo gyvenimo kelyje teko visko patirti – džiaugsmo ir liūdesio bei nubraukti ne vieną ašarą. Išmėginimai padarė mane žmogumi. Pasisekimai – spinduliuojančiai. Ir tik Dievas ir Tikėjimas davė man stiprybės eiti vinguo tu gyvenimo keliu.

Kalbėjosi Rasa Sėjonaite

Nuo Kernavės piliakalnių kilo Lietuvos himnas

NERINGA TUŠKEVIČIENĖ

Liepos 6-ąją visi Pasaulio lietuviai susibūrė draugėn ir visi kartu Lietuvos Valstybės – Karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną – vieningai iš visos širdies giedojo „Tautišką giesmę“. Šiemet Lietuvos himną giedoti lietuviai buvo kviečiami nuo šimto piliakalnių.

Ant gražiausių Lietuvoje Kernavės piliakalnių šiemet susibūrė labai daug ne tik Širvintų rajono gyventojų, bet svečių iš kitų Lietuvos miestų, kitų šalių. Buvo girdėti kalbant vokiečių, anglų, lenkų, norvegų kalbomis. Kadangi Kernavėje vyko Gyvosios archeologijos festivalis, dauguma svečių tapo ir Lietuvos himno giedojimo dalyviais.

Šalia manęs stovėję rusakalbiai stebėjosi, kada taip spėta surepetuoti. Iš kur toks didžiulis choras. O tas choras – tai kiekvienas mūsų, kurie didžiuojamės savo tauta, jos tradicijomis, kurie didžiuojamės gimę lietuviais. Nemaža dalis giedoti himno atvyko pasipuošę tautiniais drabužiais, nešini savo valstybės vėliavėlėmis ar juostelėmis.

Maža, tačiau labai graži Musninkų bendruomenė taip pat susibūrė draugėn. Nors Musninkai yra labai netoli Kernavės, tačiau buvo nutarta, kad mažas miestelis turi skambėti. Tad susirinkta Alfonso Petrulio aikštėje. Gražu pastebėti, kad suaugusieji atsivedė ir savo vaikus, taip nuo mažens mokydami gerbti savo tautos papročius ir didžiuotis savo šaknimis.

Draugiškai sugiedoję himną niekas neskubėjo skirstytis. Visi kartu kalbėjosi apie čia gyvenusius tėvus ir senelius, apie savo vaikystę. Ne kartą nuskambėjo ir Musninkų dukters Marijos Remienės pavardė. Ši iškili moteris čia minima su didžiu pagarba ir meile, ji nuolat laukiama sugrįžtanti į Tėvynę. „Tai gyvas pavyzdys, kaip reikia mylėti savo gimtąjį kraštą“ – apie M. Remienę kadaise jaunimui yra sakęs Musninkų Alfonso Petrulio gimnazijos direktorius Vladas Trakimavičius.

Dar ilgai nesiskirstė žmonės. Pakylėti bendrumo jausmo, pajutę savo vienybę jie dainavo lietuvių liaudies dainas.

Valstybės dieną žmonės rinkosi ant Kernavės piliakalnio.

Domanto Kanclerio nuotraukos

Musninkiečiai himną giedojo prie M. Remienės rūpesčiu pastatyto paminklo Nepriklausomybės kovų savanoriams.

„AMERIKOS BALSO“ RADIJAS ŽADINO VILTĮ

ALFONSAS SENIKAS

Dar 1942 m., nepasibaigus Antrajam pasauliniui karui, JAV pradėjo transliuoti radijo laidas įvairiomis Europos tautų kalbomis. Tai buvo objektyvūs pranešimai apie padėtį frontuose ir kartu atsvara nacistinės Vokietijos propagandai.

Rusijos, JAV ir kitų antifašistinės koalicijos valstybių bendra pergalė, karių susitikimas prie Elbės suartino nugalėtojus. Deja, tokia draugystė truko labai trumpai. Išbandžiusi atominę bombą virš Japonijos, JAV karine jėga tapo pirmaujančia valstybe. Sovietų Sąjunga atsiliko ir su tuo negalėjo susitaikyti. Prasidėjo konfrontacija, vadinamasis „šaltasis karas“. JAV buvo įvardijama kaip imperialistinė valstybė, siekianti pasaulinės hegemonijos, naujo pasaulinio karo kurstytoja. Sovietų Sąjunga panaudojo plačią propagandą tariamai kovai už taiką, organizavo „taikos šalininkų“ konferencijas, įvairius forumus ir leido atsisaukimus. Visa tai vertė JAV imtis priemonių informuoti pasaulio valstybes apie realią padėtį. Atsityvėrusi nuo laisvojo pasaulio „geležine uždanga“, sovietinė Rusija bet kokiai spausdintai informacijai buvo nepasiekiamo. Vienintelis būdas liko radijo bangos.

„Amerikos balso“ transliacijos 1947 m. vasario mėn. pradėtos rusų kalba, taip pat kitų Rytų Europos pavergtų tautų kalbomis. Žinios ir pranešimai skambėjo daugiau nei iš 40 redakcijų į visus kontinentus ir į daugelį pasaulio valstybių. Pirmosios laidos buvo perduodamos iš New Yorko, o nuo 1954 m. būstinė persikėlė į Washingtoną. „Amerikos balso“ laidos turėjo didelį poveikį pavergtųjų kraštų gyventojams, perduodavo žinias apie įvykius pasaulyje, žmogaus teisių pažeidimus sovietinėje Rusijoje bei jos okupuotose šalyse.

Lietuvių kalba „Amerikos balsas“ prabilo 1951 m. vasario 16 d. Tai sutapo su Lietuvos nepriklausomybės 33-iesiomis metinėmis. Žinia apie pradėtas transliacijas pasklido labai greitai. Laida prasidėdavo po 18 val. Lietuvos laiku ir trukdavo 15 minučių. Daugiausiai laidų buvo klausomasi 251 m. banga. Pradžioje pasigirdavo trumpas signalinis muzikinis posmelis ir žodžiai: *Amerikos balsas kalba*

Alfonsas su iš Sibiro parvežtu „Baltika“ radijo imtuvu.

Asmeninio archyvo nuotr.

į Lietuvą. Girdimumas buvo labai geras, kol vieną dieną neprasidėjo trukdžiai, švilpesiai, užimas ir kiti triukšmai. Pradžioje sovietai nepajėgdavo užgožti laidos, tačiau netrukus atsirado stipri slopinimo stotis, dirbanti ta pačia banga, kuri naudojo labai plataus dažnio spektro triukšmo generatorių. Šis slopinimo metodas nebuvo naujas, dar prieš Antrąjį pasaulinį karą jį naudojo Vokietija.

Sunkiau sekėsi „Amerikos balso“ signalą užgožti trumposiose bangose. Didesniuose miestuose, tokiuose kaip Kaune, Vilniuje, Rygoje, buvo pastatytos specialios trukdymo stotys (vad. *glušik*). Tai buvo tipinis statinys su trimis antenų stiebais, tarp kurių keliais aukštais buvo pakabintos vertikalios poliarizacijos antenos. Vertikali poliarizacija paranki trukdžiams skliti, jie indukuojasi į elektros, telefono linijas ir kitas metalines konstrukcijas. Tokių trukdymo stočių Sovietų Sąjungoje buvo keli šimtai, o jų keisti plerpiantys signalai labai teršė eterį, pasiekdami Šiaurės Ameriką ir kitus kontinentus.

Esant atokiau nuo trukdymo stočių bei eksperimentuojant su įvairiomis antenomis buvo galima pasiekti neblogų rezultatų. Vienu metu „Amerikos balsas“ per kelias laidas davė išsamias instrukcijas, kaip pačiam pasigaminti kambarinę kryptinę trumpų bangų priėmimo anteną, su kuria būtų galima gerokai pagerinti transliacijų priėmimą. Atsiradus nešiojamiems radijo imtuvams, kaip pvz., VEF „Spidola“, VEF-12, gaminamus Latvijoje, išjungus visas antenas bei variant imtuvą įvairiais kampais pavykdavo visiškai atsiriboti nuo trukdžių.

Kelis dešimtmečius eteris buvo teršiamas pasauliniu mastu, kol sovietai vieną dieną suprato, kad net ir esant didžiulėms išlaidoms, norimo rezultato – nuslopinti „Amerikos balso“ transliacijas – taip ir nepavyks. Ir trukdymus teko nutraukti.

„Amerikos balso“ laidos nežadėjo greito Lietuvos išlaisvinimo. Žmonės tikėjosi, kad kils karas tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos ir pavergtos tautos atgaus nepriklausomybę. Laidose buvo pabrėžiama, kad JAV nepripažįsta Lietuvos okupacijos. Amerikoje veikė nepriklausomos Lietuvos atstovybė ir dalis diplomatinio korpuso. Siekiant išvengti dar didesnių represijų, atvira konfrontacija nebuvo kurstoma. Kartais žmonės pasiklausę laidų savaip interpretuodavo išgirstas žinias, priimdami taip, kaip norėdavo kad būtų.

Įdomus atsitikimas buvo Vakarų Sibire, kai buvo išgirstas „Amerikos balsas“ lietuvių kalba. Antanas Buzas (autorius motinos brolis) 1941 m. birželio 19 d. „dėl plano“ („planas“ reiškė suareštuoti

kiek galima daugiau lietuvių, nes tuščiu sunkvežimiu grįžti nebuvo galima) sučiuptas einantis kaimo keliu. Saulė jau buvo patekėjusi, o čekistų sunkvežimis dar tuščias, nes visi buvo išsislapstę. Papuolė jis kaip stovi. Ištrėtimui pakako to, kad nepriklausomybės laikais buvo kaimo seniūnas. Kadangi į sąrašus nebuvo įtrauktas, į lagerį nepakliuvo, bet kartu su kitais tremtiniais atsidūrė Narymo krašte, Parbige (vėliau Tomsco sritis). Tremtyje nepapuolė, nes buvo geras statybininkas, visų gerbiamas. Mažai žinoma, kad netoliese kažkada tremtyje caro ištektas gyveno Leninas. Tik jam buvo daug geriau – turėjo namą, namų darbininkę, medžiojo, skaitė, rašė ir dar kas mėnesį gaudavo 12 carinių rublių subsidiją smulkioms išlaidoms.

Taigi Antanas, vietinių rusų vadinamas Anton Matviejič, dirbo statyboje. Pastatė didelį tašytų rąstų namą su dideliais langais, gonkomis, rąstų kampus suleido į spynas. Namas tapo Parbigo rajono gyvenvietės pažiba. Jame įsikūrė įstaigos ir buvo vadinamas „litovskij dom“ (lietuvių namas).

Kartą tos gyvenvietės kaimo vartotojų kooperatyve atsirado radijo imtuvas „Baltika“. Vietinių rusų jis nedomino, o Antanas jau iš ankščiau žinojo apie VEF imtuvus. Ir dar pavadinimas toks savas. Būdamas kooperatyvo nariu ir tvarkingai mokėdamas nario mokestį galėjo nusipirkti degtukų, druskos, o kartais ir miltų. Kaip pas „turingą“ rusą ant stalo stovėdavo „samovaras“ arbatai virti, taip pas Antaną Matviejičių ant stalo atsirado „Baltika“.

Gyvenvietėje buvo šioks toks elektros tinklas, įjungus į jį imtuvą ilgosiomis bangomis buvo galima girdėti keletą Sibiro stočių, daugiausia retansliuojančių Maskvą. Europinės stotys neprisiimušdavo per Uralo kalnus, užtat trumposiose bangose stočių buvo daugiau.

Kartą vėlai vakare Antanas, sukiodamas imtuvo rankenėles, išgirdo kalbant lietuviškai. Gerai nesuprato, kaip tai galėjo būti, bet kitą ir dar kitą vakarą tai pasikartojo. Pasirodo, tai buvo „Amerikos balso“ laida Lietuvai. Per kelias laiko juostas, 4-5 valandų skirtumu nuo Lietuvos laiko, prieš vidurnaktį, Sibiro taigos glūdumoje buvo galima per radiją išgirsti lietuvišką kalbą.

Po kiek laiko apie tai prasitarė vienam kitam lietuviui. Keletą kartų jie susirinko pasiklausyti. Žinoma, nieko viltingo neišgirdo, o apie tremtinius išvis neužsiminta.

Kaip ir reikėjo tikėtis, apie „Amerikos balso“ klausymą buvo pranešta sovietiniam saugumui, nes tame būrelyje būta informatoriaus. Prasidėjo tardymai: kas ir kaip? Labiausiai bijota pabėgimų. Jų

Šio straipsnio autorius Alfonsas Senikas 1941 m. birželio 19 dieną kartu su visa šeima buvo areštuoti. Tėvas, šaulių būrio vadas, atskirtas nuo šeimos pateko į Rešotų lagerį Krasnojarsko krašte, kur 1943 m. mirė. Alfonsas Senikas su motina po mėnesio kelionės atsidūrė Narymo krašte (vėliau Tomsco sritis), Vakarų Sibiro taigoje. Ten pat, apytikriai už 50 km, į Parbigo rajoną pakliuvo ir Alfonso dėdė Antanas Buzas.

Atvykę enkavedistai davė tik 20 min. susipaikuoti ir sėsti į sunkvežimį. Kadangi Alfonsas buvo tik 7 m. amžiaus, enkavedistai jam leido nubėgti pas kaimynę „pasiskolinti“ duonos.

1947 m. kartu su kitais šešiais paaugliais Alfonsas nutarė bėgti iš Sibiro – pasigamino plauštą, pasiekė Obės upę, o iš ten – garlaiviais Novosibirską. Kelionė iš Novosibirsko per Maskvą į Kauną truko beveik mėnesį.

Dalis grįžusių vėliau buvo suimti, gavo kalėjimo bausmes ir buvo vėl grąžinti į Sibirą.

Lietuvoje Alfonsui dėl asmens dokumentų gavimo su politroku teko pasiaiškinti dėl kilmės ir pavardės. Susimaišęs politrukas Alfonsą padarė jo senelio (o ne tėvo) sūnumi ir išdavė socialinės kilmės pažymą. Taip pavyko išvengti pakartotinio arešto, galėjo stoti į Veterinarijos akademiją, o vėliau įsigyti radijo mėgėjo leidimą.

Šiomis dienomis pensininkas Alfonsas, gyvendamas Išlauže, apie 20 km į pietus nuo Kauno, užsiima ūkininkyste ir radijo mėgėjųyste.

būta, bet jie baigdavosi nesėkmingai. Atkūrus nepriklausomybę laidos

Pagal SSRS baudžiamąjo kodekso ypatingosios dalies 103 str. propaganda ar agitacija, savo turiniu skatinanti pakirsti ar susilpninti Tarybų valdžią, užtraukdavo laisvės atėmimą. Šiuo atveju būta grupinio nusikaltimo, ir tai buvo sunkinanti aplinkybė. Laimei ėjo 1953 m. Stalinas jau buvo miręs, saugumo organuose atsirado pasikeitimų – rečiau reikėjo registruotis komendantūroje. Pasklido kalbos, kad tremtiniai bus grąžinami į Lietuvą, bet laisvės teko dar gerokai palaukti. Tik po 20-ies metų tremties Antanas Buzas sėdo į „kukurūznyką“ (t.y., lėktuvą AN-2) ir pasiekė Tomsą, o iš ten parkeliavo į Lietuvą. Kartu su juo į Lietuvą parkeliavo ir vienintelis tremtyje užgventas turtas – radijo imtuvas „Baltika“, kuris šiomis dienomis yra pas šio straipsnio autorių.

„Amerikos balso” transliacijos į
Lietuvą truko daugiau nei 50 metų. Jų
tikslas buvo vienas – sujungti išeiviją
su pavergtos Lietuvos tautiečiais.

*globoja ir saugo jus visus! God bless
America!*

**Išlaužas, Prienų rajonas
Lietuva**

Atkūrus nepriklausomybę laidos
tapo mažiau aktualios.

Pačios pirmos laidos redaktorių buvo istorijos mokslų daktaras Kostas Jurgėla. Tos laidos metu buvo perskaitytas Nepriklausomybės akto tekstas, kreipimasis į pasaulio lietuvių.

Per 53 metus pasikeitė daug redaktorių, pranešėjų ir komentatorių. Vieni iš paskutiniųjų redaktorių buvo Romas Sakadolskis, Jolanta Raslavičiūtė, Virginija Vengrienė. Iš Lietuvos talkino Rita Miliūtė.

Paskutinė „Amerikos balso“ laida lietuvių kalba įvyko 2004 m. vasario 27 d. Atsisveikinimo žodį tarė buvęs Kauno radiofono diktoriaus, o vėliau – „Amerikos balso“ redaktorius, sporto komentatorius, veteranas Alfonsas Petrutis. Jis padėkojo Amerikos kongresui, Amerikos valdžiai ir tūkstančiams radijo klausytojų: *Tegul Dievas globoja ir saugo jus visus! God bless America!*

Išlaužas, Prienų rajonas
Lietuva

SPORTAS

Galiūnas V. Lalas pateko tarp prizininkų

Lietuvos stipruolis V. Lalas varžybose Kanadoje liko trečias.

Kanadoje vykusiose prestižinėse galiūnų varžybose „Arnold Classic Canada“ lietuvis Vytautas Lalas užėmė trečią vietą.

Varžybose, kurias sudarė net 10 rungčių, 34-erių metų lietuvis surinko 96 taškus. „Dar vienos varžybos baigtos. Nesu labai patenkintas savo pasirodymu, bet minimalus planas įgyvendintas. Laikas pailsėti ir žiūrėti į Bjornsson. Jo sąskaitoje – 107 taškai. Antrą vietą užėmė kanadietis Jean Francois Caron (98 tšk.). Estas Rauno Heinla (46 tšk.) liko devintas. „Arnold Classic Canada“ galiūnų varžybose dalyvavo 12 sportininkų.

Garis Kasparovas grįžta iš „pensijos“

Buvęs šachmatų pasaulio čempionas Garis Kasparovas grįžta iš atsargos, kad galėtų dalyvauti kitą mėnesį JAV vyksiančiame turnyre.

Daugiau nei 15 metų šachmatų pasaulyje dominavęs Kasparovas susirems su devyniais garsiais šachmatų žaidėjais „Sinquefield Cup“ turnyre Saint Louis mieste, Missouri. Jis vyks rugpjūčio 14–19 d.

2005 metais profesionalo karjerą baigęs Kasparovas gavo išskirtinę teisę dalyvauti turnyre „Rapid and Blitz“. Minėtame turnyre dalyvaus ir šiuo metu šachmatų pasaulio čempionu esantis norvegas Magnus Carlsen, taip pasaulyje dabar yra dvyliktas. 1985 metais G. Kasparovas, tuomet būdamas 22 metų, tapo jauniausiu pasaulyje šachmatų čempionu, nugalėjęs Anatolijų Karpovą

pat antroje vietoje esantis japonas Hikaru Nakamura.

„Esu pasirengęs pažiūrėti, ar vis dar moku žaisti! Ar teks po to vėl skelbti apie sugrįžimą į pensiją ar ne!?” – sarkastiškai „Twitter” parašė G. Kasparovas.

54 metų Kasparovas yra vyriausias šachmatų žaidėjas, po 47 metų indo Viswanathanao Anando, kuris pasaulyje dabar yra dvyliktas. 1985 metais G. Kasparovas, tuomet būdamas 22 metų, tapo jauniausiu pasaulyje šachmatų čempionu, nugalėjęs Anatolijų Karpovą

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

www.draugas.org

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

**Greičiausi
pristatymo terminai**

**Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100**

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmenų turto
perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

**Asmeninės siuntos
708-907-3000**

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Bioneed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vrt. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-771-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikštis Užsaga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-954-5522

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankaviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Liudas V. Reivydas, gyvenantis **Porter Ranch, CA**, atsidėkodamas už kalendorius paaukojo 200 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Dana G. Maciūnas, gyvenanti **San Diego, CA**, praradusi metinę „Draugo” prenumeratą ir paaugojo 110 dol. Ačiū, kad skaitote mūsų laikraštį, ačiū, kad dosniai jį remiate.

Dainius Petronis, gyvenantis **Willowbrook, IL**, atsiuntė „Draugo“ laikraščio išlaidoms sumažinti 50 dol. Nuoširdi padėka už paramą.

Juzė Norvila, gyvenanti **Brooklyn, NY**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Padėka už išsaugotą lietuviško žodžio skambėjimą.

Zenonas Petrošius, gyvenantis **Lake Station, IN**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų parama padės skleisti lietuvišką žodį ieseivijoje.

Petras B. Pundys, gyvenantis **East Greenwich, RI**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukėjo 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Gintaras Valiukėnas, gyvenantis **Chicago, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Dėkojame už suteiktą paramą.

Stasys Bačkaitis, gyvenantis **Great Falls, VA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaugojo 50 dol. Nuoširdus ačiū, kad remiate lietuvišką spausdintą žodį.

www.draugofondas.org

Parengė Vitalius Zaikauskas

EP nariui R. Paksui pareikšti įtarimai

Vilnius (ELTA) – Europos Parlamento (EP) nariui Rolandui Paksui pareikšti įtarimai prekyba poveikiu. Kaip įtariamasis R. Paksas pirmadienį apklaustas Specialiųjų tyrimų tarnyboje (STT).

Generalinės prokuratūros ir Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) Vilniaus valdybos atliekamame ikiteisminiame tyrime surinkti duomenys leidžia pagrįstai įtarti, kad R. Paksas, 2015 m. būdamas politinės partijos „Tvarka ir teisingumas“ pirmininkas, pasinaudodamas visuomenine padėtimi, pažintimis ir kita tikėtina įtaka valstybės institucijoms, jos valstybės tarnautojams, savo naudai tiesiogiai pažadėjo ir susitarė priimti 15 tūkstančių eurų kyši. Už tai jis, įtariama, pažadėjo paveikti valstybės institucijas, jų valstybės tarnautojus, kad šie teisėtai veiktų vykdydami savo įgaliojimus.

EP nariui R. Paksui pranešimas apie įtarimą įteiktas po to, kai EP bir-

Rolandas Paksas

D. Labučio nuotr.

želio mėnesį panaikino jo teisinę neliečiamybę Lietuvos generalinio prokuroro Evaldo Pašilio prašymu.

Šiuo metu ikiteisminiame tyrime pranešimai apie įtarimą įteikti dar dviem asmenims.

Vilniaus oro uoste įsibėgėjo rekonstrukcija

Vilnius (ELTA, „Draugo“ info) – Vilniaus oro uosto pakilimo tako rekonstrukcija bus baigta laiku, net jeigu sostinėje ir nusistovėtų lietingi orai, įsitikinęs oro uosto direktorius Olaf Martens, liepos 14 dieną prasi-dėjus šiam vienam didžiausių statybos projektų Lietuvoje.

Vilnių pastarąsias dvi savaites plovusios liūtys neturėtų sutrikdyti plano atnaujinti skrydžius iš Vilniaus po 35 dienų, t. y. rugpjūčio 18 dieną.

Vilniaus oro uosto vadovo teigimu, šiuo metu rekonstrukcijos darbai vyksta visu tempu. Teritorijoje iš viso dirba iki 180 žmonių, apie 60 vienetų sunkiosios technikos, pasitelktos penkios frezavimo mašinos, kurios per parą nufrezuoja apytiksliai po 3 tūkst. kv. m senos asfaltinės tako dangos.

Prasidėjo lietuvių kalbos kursai užsieniečiams

Klaipėda (Alkas.lt) – Klaipėdos universitete (KU) liepos 14 d. prasidėjo tradicinė Lietuvių kalbos ir kultūros vasaros mokykla kitakalbiam. Jau septynioliktą kartą vykšiančią vasaros mokyklą organizuoja KU Humanitarinių ir ugdymo mokslų fakulteto Kalbų ir socialinės edukacijos centras kartu su universiteto lituanistais.

Vasaros mokykloje užsieniečiai ir Lietuvoje gyvenantys kitakalbiai visą mėnesį, iki rugpjūčio 12 d., kasdien intensyviai mokysis lietuvių kalbos. Po pamokų vyks kultūrinė programa: pažintinės paskaitos, vakaronės, ekskursijos.

Ši KU vasaros mokykla jau gerai

Pagrindinis kilimo ir tūpimo tako rekonstrukcijos tikslas – užtikrinti skrydžių saugumą. Neatnaujinant tako, po dvejų ar trejų metų būtų tekę nu-traukti oro uosto veiklą, nes skrydžiai taptų nesaugūs. Vilniaus oro uosto vadovas pabrėžė, kad atnaujinant taką keičiama ne tik jo danga, bet ir drenažo sistema, žiburių instaliacija.

Projektui numatyta 19 mln. eurų.

Pastarąjį kartą Vilniaus oro uosto kilimo ir tūpimo takas iš dalies buvo rekonstruotas 2003-iaisiais. Dar 2014 m. atlikti laboratoriniai šio tako tyrimai parodė, kad blogėjanti jo būklė ir yranti danga gali kelti riziką aviacinei saugai.

Rekonstrukcijos laikotarpiu visi skrydžiai iš Vilniaus oro uosto nukreipti į Kauno oro uostą.

žinoma ne tik Lietuvoje, bet ir tolimiausiose pasaulio vietose, iš kur atvyksta norintieji mokytis lietuvių kalbos ir pažinti Lietuvą, jos kultūrą.

Šiemet KU sulaukta 50-ies norinčiųjų mokytis iš 18 šalių (20 pasaulio universitetų). Du trečdaliai kursantų yra iš Europos, likusieji – iš toliau: JAV, Kanados, Australijos, Kinijos, Japonijos.

KU vasaros mokyklos dalyviai – tai studentai, dėstytojai, mokslininkai, verslininkai, kitų profesijų atstovai, namų šeimininkės. Šis margas Lietuvių kalbos ir kultūros vasaros mokyklos kitakalbiam dalyvių būrys mokysis keturiuose skirtingo lygio grupėse.

tais.

Lietuva įsigijimams skiria kiek daugiau nei 31 proc. viso gynybos biudžeto ir pagal tai užima trečią vietą Aljanse.

Lietuva ilgą laiką atsiliko nuo NATO sąjungininkų pagal išlaidas gynybai, bet pastaraisiais metais ėmė sparčiai didinti finansavimą, reaguodama į Rusijos veiksmus Ukrainoje ir karinį aktyvumą Baltijos jūros regione.

Kitamet Lietuva ir Latvija gynybai turėtų skirti bent 2 proc. BVP.

D. Trump jaunesnysis klimsta vis giliau

Washingtonas (ELTA) – Rusų kilmės amerikietis lobistas, dalyvavęs susitikime su JAV prezidento Donald Trump vyriausiuoju sūnumi Donald Trump jaunesniu, yra buvęs karininkas, kurio veikla anksčiau buvo patraukusi Kongreso dėmesį dėl jo galimų sąsajų su Rusijos žvalgyba.

Rinatas Akmetšinas patvirtino dalyvavęs susitikime su prezidento sūnumi praėjusiais metais.

R. Akmetšinas Washingtonui yra gerai žinomas – jis pasisakė prieš sankcijų Rusijai taikymą, be to, jo vardas buvo pasirodęs įvairiuose JAV ieški-

niuose.

Anksčiau šią savaitę D. Trump jaunesniojo paskelbti laišakai parodė, kad jis susitiko su Natalija Veselnickaja, kuri jam buvo apibūdinta kaip „Rusijos valdžios advokatė“, galinti pateikti informacijos apie D. Trump priešininkę JAV prezidento rinkimuose Hillary Clinton.

Rusijos valdžia, savo ruožtu, neigia žinojusi apie šį susitikimą.

„Mes nieko nežinome apie šį asmenį“, – apie R. Akmetšiną kalbėjo Rusijos prezidento Vladimiro Putino atstovas spaudai Dimitrijus Peskovas.

D. Trump persvarsto sienos su Meksika klausimą

Washingtonas (ELTA) – Jungtinių Valstijų prezidentas Donald Trump pareiškė, neva jo siūloma siena JAV ir Meksikos pasienyje nebūtina turi būti tiesiama per visą pasienio atkarpą, nes egzistuoja natūralūs barjerai.

Prezidentas pakartotojo ir savo troškimą padengti sieną saulės baterijų plokštėmis, kad iš pagamintos elektros energijos būtų finansuojami statybos darbai. Iš pradžių D. Trump žadėjo pa-

statyti sieną ir priversti Meksiką už ją sumokėti, tai buvo vienas pagrindinių D. Trump rinkimų kampanijos pažadų. Tačiau, prezidentaujant beveik šešis mėnesius, Prezidentas, rodos, pradeda svarstyti geografinius ir praktinius tokios sienos statybos sunkumus.

JAV vadovas sakė, neva nebūtina statyti sieną visame 2 tūkst. mylių JAV ir Meksikos pasienio ruože. Politiko teigimu, sieną iš tiesų reikėtų tiesti 700–900 mylių ruože.

D. Trump gali pakeisti savo poziciją dėl klimato

Paryžius (Diena.lt) – Prancūzijos prezidentas Emmanuel Macron galvoja, kad jo kolega iš JAV Donald Trump dar gali pakeisti savo poziciją dėl klimato kaitos susitarimo. Tai jam leidžia manyti praėjusiomis dienomis

vykę pokalbiai su JAV prezidentu.

Pasak E. Macron, D. Trump suprato jo požiūrį, jog yra ryšys tarp klimato šilimo ir terorizmo. Be to, JAV prezidentas suprato pasaulio išipareigojimą kovoje su klimato kaita.

„Siemens“ ignoravo sankcijas Rusijai?

Berlynas (BNS) – Vokietijos vyriausybė iš šalies pramonės konglomerato „Siemens“ pareikalavo skubių atsakymų po to, kai dvi kompanijos gamybos turbinos atsidūrė Rusijos aneksuotame Kryme, nepaisant Europos Sąjungos taikomų sankcijų.

Vokietijos valdžia tikina labai atidžiai stebės šį atvejį.

Pranešta, kad „Siemens“ Maskvos arbitraže pateikė ieškinį Rusijos valstybės susivienijimo „Rostech“ įmonei „Technopromeksport“, kaltindama ją neteisėtu „Siemens“ gamybos dujų turbinų nukreipimu į Kryme statomą šiluminę elektrinę.

„Siemens“ reikalauja turbinas grąžinti projektui, kuriam jos ir buvo

skirtos.

„Technopromeksport“ liepos 6-ąją paskelbus, jog antrinėje rinkoje įsigijo keturis dujų turbinų komplektus, „Siemens“ liepos 10-ąją pareiškė, kad dvi iš keturių Rusijai parduotų dujų turbinų be jos žinios buvo nukreiptos į Krymą, kuriam nuo 2014 metų, kai Rusija aneksavo šį Ukrainai priklausantį pusiasalį, yra taikomos Vakarų sankcijos.

„Siemens“ skelbė, kad dvi iš keturių dujų turbinų, kurias ji pristatė Krasnodaro krašto Tamanėje įgyvendinamam elektrinės statybos projektui, „prieš mūsų valią buvo perkeltos į Krymą“, ir „tai yra akivaizdus „Siemens“ turbinų pristatymo sąlygų pažeidimas“.

Parduodamos Mėnulio dulkės

New Yorkas (Faktai.lt) – Viena New Yorko aukcionų bus galima įsigyti Mėnulio dulkių, kurias surinko pirmą kartą Mėnulyje išsilaipinęs JAV astronautas Neil Armstrong.

N. Armstrong surinktos Mėnulio dulkės ir keli akmenukai, laikomi nedideliame sandariame maišelyje, vertinami nuo 2 iki 4 mln. JAV dolerių.

Tai – tik pora daiktų iš serijos su kosmosu susijusių objektų, kuriuos aukcionų namai „Sotheby's“ siūlo įsigyti pažymėdami 48-ųjų pirmojo žmogaus išsilaipinimo Mėnulyje metinių sukaktį. Šis istorinis įvykis minimas liepos 20 dieną.

Tikimasi, kad už N. Armstrong darytą momentinę nuotrauką, kurioje matyti Mėnulyje stovintis jo kolega astronautas Buzz Aldrin, pirkėjai nepaigalės iki 4 tūkst. JAV dolerių. Be kita ko, aukcione bus parduodamas ir dokumentuotas skrydžio planas, kurį

Aukcione bus parduodamos N. Armstrongo surinktos Mėnulio dulkės.

EPA-ELTA nuotr.

astronautai naudojo grįždami į Žemę.

2012 metais miręs N. Armstrong buvo pirmasis Mėnulyje išsilaipinęs žmogus.

Dosni auka Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (LTSC) sulaukė dosnios aukos iš Lino Kliarskio, „A City Suburban Service, Inc.“ savininko.

Ši įmonė specializuojasi namų priežiūros, remonto ir tvarkymo darbuose ir jau 23 metus sėkmingai dirba Čikagoje ir priemiesčiuose.

Jos prezidentas L. Kliarskis yra „Rotary“ klubo narys, aktyviai veikia Pasaulio lietuvių centre Lemonte. LTSC veiklą ir svarbą L. Kliarskiui pristatė ilgametis LTSC draugas ir rėmėjas advokatas Povilas Žumbakis.

Centras nuolat papildoma naujais archyvais, kuriuos reikia peržiūrėti, kataloguoti ir tvarkyti, todėl visada džiugu, kai mūsų darbas yra įvertinamas ir paremiamas tiek auka, tiek savanoriška pagalba. Ši auka parodo, jog archyvų ir išeivijos lietuvių istorijos išsaugojimas aktualus tiek čia gimusiems, tiek

iš Lietuvos atvykusiems lietuviams. Nuoširdžiai dėkojame Linui Kliarskiui ir kviečiame visus aukoti archyvų išlaikymui. Visos aukos LTSC nurašomos nuo federalinių mokesčių. Auką galima siųsti adresu LTSC 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. LTSC info ir nuotr.

„A City Suburban Service, Inc.“ prezidentas Linas Kliarskis įteikia auką LTSC darbuotojai Indrei Antanaitis-Jacobs.

Ambasadorius pagerbė sušaudytų ministrų atminimą

Lietuvos ambasadorius Rusijoje Remigijus Motuzas Jekaterinburge aplankė memorialą, skirtą 1938–1950 metų politinių represijų aukoms atminti, ir pagerbė čia palaidotų iškilų lietuvių bei kitų tautybių represuotųjų atminimą.

Šalia Jekaterinburgo esančio memorialo, kitaip dar vadinamo „12-uoju kilometru“, teritorijoje esančiose masinėse kapavietėse palaidoti iškilūs tarpukario Lietuvos valstybės veikėjai: ministras pirmininkas Pranas Dovydaitis, užsienio reikalų ministras Voldemaras Čarneckis, vidaus reikalų ministrai Petras Aravičius, Antanas Andziulaitis, Zigmas Starkus, kiti tarpukario Vyriausybės nariai.

Prieš apsilankymą memoriale ambasadorius susitiko su Rusijos opozicijos veikėju, Jekaterinburgo miesto meru Jevgenijumi Roizmanu. Susitikimo metu aptartos galimybės įamžinti žuvusiųjų Lietuvos ministrų atminimą. Miesto meras žadėjo visokeriopą pagalbą ieškant archyvinių duomenų, susijusių su ministrų atminimu.

Lietuvos diplomatinės atstovybės vadovas Rusijoje ir meras Roizmanas susitiko su seniausios Rusijoje žmogaus ir pilietinių teisių organizacijos „Memorial“ Jekaterinburgo skyriaus

Prie paminklo politinių represijų aukoms. URM nuotr.

vadove Ana Pastuchova, kitais aktyvistais bei vietos lietuvių bendruomenės nariais.

Vizito metu ambasadorius taip pat apsilankė „Jelcino centre“ bei apžiūrėjo su Lietuva susijusią ekspoziciją. Su centro vadovybe aptartos galimybės 2018 metais organizuoti ciklą renginių, skirtą Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui pažymėti.

ELTA

A † A ALDONA MEILUVIENĖ SČIUKAITĖ

Mirė 2017 m. liepos 13 d. Orland Park, IL.
Gimė 1928 m. balandžio 12 d., Lietuvoje, Marijampolėje.
Gyveno Orland Park, anksčiau Chicago, Beverly rajone.
Nuliūdę liko: vyras Romas P. Meilus, dukterėčios ir sūnėnai.
Velionė priklausė Lietuvos skautų organizacijai.
A. a. Aldona bus pašarvota liepos 19 d., trečiadienį, 9 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 127th St., Lemont, IL, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios.
Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse. Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

„Misija Sibiras“

Misijos dalyviai rodo Prezidentei savo ekspedicijos maršrutą. R. Dačkaus nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Būtent čia, Lietuvoje, „Misijos Sibiras“ dalyvių laukia ypatinga užduotis – dalytis su jaunąja karta išpūdžiais ir patirtimi iš lietuvių tremties vietų. Tai, pasak Prezidentės, ypač reikalinga, kad istorija gyvųjų ne tik knygose, bet ir liudininkų pasakojimuose, atsiminimuose.

Prieš dar vieną istorinę kelionę projektas „Misija Sibiras“ prisijungia ir prie Prezidentės inicijuotos kampanijos „Už saugią Lietuvą“. Iš Irkutsko grįžę dalyviai važiuos per Lietuvos vaikų dienos centrus, globos namus ir pasakos apie ekspedicijos patirtis, okupacijos ir trėmimų istoriją ir taip prisidės ugdant pilietiškumą bei patriotiškumą.

Šių metų ekspedicija – 16-oji. Per 12 „Misija Sibiras“ gyvavimo metų sutvarkyta per 100 lietuviškų kapinių.

Nuo 2006 m. norą leisti į sudėtingas keliones Lietuvos tremtinių keliais pareiškė daugiau kaip 12 tūkst. jaunų žmonių.

ELTA

Padovanokite savo vaikams, anūkams ir draugams

DRAUGAS NEWS ir LITHUANIAN HERITAGE prenumeratą.

Du leidiniai – viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie lietuvių reikalus: politiką, kultūrą, istoriją, meną, sportą, kulinariją ir kt.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh

PAS MUS IR APLINK MUS

■ Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) liepos 23 d. 10 val. r. švęsime 16-tąjį eilinį metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kunigas Gediminas Keršys. Lietuviškos šv. Mišios taip pat aukojamos kiekvieną ketvirtadienį 8:30 val. r. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ Rugpjūčio 27 d. vyks tradicinė Pasaulio lietuvių centro vasaros gegužinė-piknikas. Skambės muzika, bus lietuviško maisto, žaidimų vaikams ir suaugusiems, vyks loterija. Prekybininkai, norintys dalyvauti šioje šventėje, kviečiami atsilipti iki rugpjūčio 1 dienos. Daugiau informacijos – darbo valandomis PLC raštinės tel. 630-257-8787.

Liepos 12 dieną „Draugas“ šventė savo 108-ąjį gimtadienį!

Ta proga skelbiame ypatingą prenumeratos vają:

užsakykite laikraštį ir gaukite dovanų internetinę prenumeratą tam pačiam laikotarpiui.

Užsiprenumeruosite „Draugą“ pusmečiui?

Nemokamą internetinę prenumeratą pusmečiui galėsite padovanoti savo bičiuliui ar giminačiui.

Pasiūlymas galioja liepos mėnesį.

Kreipkitės į Audronę Kižytę
tel. 630-805-1404

Skaitykite „Draugą“ oro uoste, autobuse, vasarnamyje, gamtoje – visur, kur tik norite, naudodamiesi iPad!
www.draugas.org

KANADOS LIETUVIŲ DIENOS LITHUANIAN HERITAGE DAY

OTTAWA 2017.VII.28-30

Kanados konfederacijai šiemet – 150 metų.

Kanados Lietuvių dienos – sena tradicija. Jubiliejiniais metais ši šventė bus ypatinga. Paskutinį liepos savaitgalį visi keliai ves į Ottawa!

PLC kino vakarai ant pievelės

14911 127th Street, Lemont IL 60439

Birželio 2 d.
Liepos 14 d.
Rugpjūčio 4 d.
Rugsėjo 15 d.
(orui leidžiant)

7 val. vakaro

Lietuvių kino klasika
Skanūs šašlykai
Veiks baras

Renginys nemokamas. Organizuoja Pasaulio lietuvių centras

Kviečia Meno 8 dienos

Rugpjūčio 20–27 d.

Kviečiame visus kūrybinės dvasios žmones, nuo 21 m. iki pensijinio amžiaus, praleisti 8 dienas miškų apsuptyje Neringos stovykloje, esančioje Vermonto valstijoje.

Praktinius užsiėmimus ves profesionalai lietuviai dailininkai, menininkai, rašytojai. Programa vedama lietuvių kalba ir skirta meno mėgėjams bei sveikatingą gyvenimą puoselėjantiems žmonėms.

Daugiau informacijos ir registracijos anketas rasite neringa.org svetainėje.

VILNIUS BE BJAURIAUSIO SOVIETINIO BALVONO!

Metas nugriauti didžiausio sovietinio balvono – Sporto rūmų griuvėsius!

Metas atkurti gražiąsias istorines žydų Piramonto kapines Snipiskese!

Ar mes norime, kad mūsų vaikų vaikai matytų tai, ką matė mūsų didieji kuni-gaiškščiai ir valdovai žvelgdami nuo Gedimino kalno – senąsias žydų kapines, kurias galima gražiai atstatyti?

Ar tai, ką matė sovietiniai komisarai (Sporto rūmų kapinėse – statinį vaiduoklį, kuris tapo mūsų miesto Vilniaus gėda ir visos Lietuvos praeiksmu nuo tos dienos, kai jie ten buvo pastatyti).

<https://goo.gl/pgvi7V>

PRISIJUNK PRIE 40 TŪKSTANČIŲ ŽMONIŲ VISAME PASAULYJE, KURIE PASIRAŠĖ PETICIJĄ DĖL SENŲJŲ VILNIAUS ŽYDŲ KAPINIŲ!